

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 546/2012 -11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. novembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Mesta T., T., zastúpeného advokátom JUDr. M. T., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Bratislavského rozhodcovského súdu č. k. 5 Rci 1003/11-7 z 15. augusta 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mesta T. **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. októbra 2012 doručená sťažnosť Mesta T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Bratislavského rozhodcovského súdu (ďalej len „rozhodcovský súd“) č. k. 5 Rci 1003/11-7 z 15. augusta 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie rozhodcovského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozhodcovský súd svojím uznesením č. k. 5 Rci 1003/11-7 z 15. augusta 2012 rozhodol v právnej veci obchodnej spoločnosti E., s. r. o., proti sťažovateľovi o zaplatenie peňažnej pohľadávky v sume 108 430,18 € tak, že konanie zastavil s tým, že po právoplatnosti tohto svojho rozhodnutia vec postúpi Okresnému súdu Revúca (ďalej len „okresný súd“). Proti napadnutému rozhodnutiu rozhodcovského súdu podal sťažovateľ ústavnému súdu sťažnosť, a to z dôvodu, že proti nemu nie je podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) prípustný žiadny opravný prostriedok. Sťažovateľ ďalej uviedol: *„Podať žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku je podľa ZRK možné len v taxatívne vymedzených prípadoch a len v prípade rozhodcovského rozsudku, nie uznesenia“*, ako aj z dôvodu prekročenia právomoci rozhodcovského súdu, ktorý *„... nemal právomoc postúpiť vec Okresnému súdu Revúca po tom, čo svojím rozhodnutím konanie zastavil“*. Z jeho argumentácie teda vyplýva, že dôvodom podania jeho sťažnosti ústavnému súdu je samotná skutočnosť, že *„Zákon o rozhodcovskom konaní... nepriznáva možnosť rozhodcovskému súdu súčasne so zastavením konania postúpiť... vec na všeobecný súd“*.

3. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... bolo rozhodcovským uznesením Bratislavského rozhodcovského súdu č. k.: 5 Rci 1003/11-7 zo dňa 15. 08. 2012 porušené.

Ústavný súd... zrušuje uznesenie Bratislavského rozhodcovského súdu sp. zn. 5 Rci 1003/11-7 v časti výroku, ktorým rozhodol o postúpení veci na Okresný súd Revúca a výroku o náhrade trov konania.

Bratislavský rozhodcovský súd je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy tohto konania...“

II.

4. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv

alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa čl. 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nie je ústavný súd príslušný, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

6. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal (nosné dôvody podanej sťažnosti) prekročenie právomoci rozhodcovského súdu, ktorý potom, ako rozhodcovské konanie zastavil, zároveň postúpil vec na prerokovanie okresnému súdu, na čo nebol oprávnený. Sťažovateľ pri vymedzení právomoci ústavného súdu konať v tejto veci vychádzal zo skutočnosti, že proti napadnutému rozhodnutiu rozhodcovského súdu nie je prípustný iný účinný prostriedok nápravy, k čomu aj s odvolaním sa na judikatúru ústavného súdu poznamenal: *„Ak... po skončení jednoinštančného konania pred rozhodcovským súdom nie je žiadna účinná možnosť nápravy prostredníctvom všeobecných súdov, je namieste, aby do tohto procesu aktívne zasiahol aj ústavný súd.“*

7. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát... Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej

republiky. Zároveň v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy (pozri bod 4) platí, že ústavný súd je oprávnený zaoberať sa iba porušením takých práv a slobôd, o ochrane ktorých nerozhoduje iný súd; táto podmienka v okolnostiach danej veci splnená nebola.

8. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (IV. ÚS 23/05). Judikatúra ústavného súdu stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľa až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nie sú schopné protiústavný stav napraviť (IV. ÚS 322/09).

9. Pridržiavajúc sa svojej stabilnej judikatúry ústavný súd ďalej poukazuje na to, že základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy „je výsledkové“, to znamená, musia mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). V naznačených súvislostiach ústavný súd teda dodáva, že napadnuté rozhodnutie rozhodcovského súdu by mohlo zakladať porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy len v prípade, ak by bolo spojené s konkrétnym relevantným nepriaznivým dôsledkom pre sťažovateľa, ktorý bol týmto postupom a napadnutým rozhodnutím rozhodcovského súdu spôsobený, pričom by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom

postupe v konaní pred všeobecnými súdmi vrátane konania o riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkoch.

10. V okolnostiach danej veci z už uvedeného vyplýva, že ak je sťažovateľ toho názoru, že rozhodcovský súd konal nad rámec svojej právomoci, dokonca konal „contra legem“, keď predmetnú právnu vec – okrem toho, že konanie zastavil (čo bolo podľa jeho názoru správne, pozn.), aj – postúpil na ďalšie konanie okresnému súdu, tak môže túto svoju námietku použiť v konaní pred okresným súdom, ktorý bude skúmať/je povinný skúmať v intenciách napr. § 79 a § 103 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) aj splnenie podmienok na začatie konania. Skúmať otázku splnenia všetkých podmienok konania môže v ďalšom aj odvolací súd najmä s prihliadnutím na § 221 ods. 1 písm. e) OSP a taktiež dovolací súd s prihliadnutím na § 241 ods. 2 písm. a) v spojení s § 237 ods. 1 písm. e) OSP.

11. Pri predbežnom prerokovaní predloženej sťažnosti ústavný súd teda zistil, že ochranu sťažovateľovi označenému základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy na podklade jeho možného porušenia z dôvodov uvedených v sťažnosti je oprávnený poskytnúť všeobecný súd, a to tak v samotnom konaní skúmajúc splnenie všetkých procesných podmienok konania, ako aj v konaní o riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ústavný súd preto rešpektujúc požiadavku subsidiarity plynúcu z čl. 127 ods. 1 ústavy i svoju doterajšiu rozhodovaciu prax sťažnosť sťažovateľa odmietol pre jej neprípustnosť.

12. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2012

